

4. İSPANYOL VE TÜRK BAŞARILI UYGULAMALARI.....	2
4.1. GİRİŞ.....	2
4.2. TÜRKİYE.....	2
4.2.1. Küçükkuşu Zeytin ve Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatifi	2
4.2.2. Artvin “Maçahel” Kırsal Kalkınma Projesi, TEMA Vakfı	3
4.3. İSPANYA.....	7
4.3.1. Giriş.....	7
4.3.2. Organik Tarım	7
4.3.3. Ekoturizm	11

EK 4.1 MACAHEL KIRSAL KALKINMA PROJESİ BELGESELİ, TEMA VAKFI

4. İSPANYOL VE TÜRK BAŞARILI UYGULAMALARI

4.1. GİRİŞ

Bu Bölüm, Türkiye ve İspanya'da Pilot Bölge'ye benzer özellikleri olan bölgelerde gerçekleştirilen bir grup ekoturizm ve organik tarım deneyimlerini içermektedir.

Burada belirtilen bilgiler, ülkelerde hali hazırda yapılmış benzer girişimlerin, tanımlanan problemlerin ve çözümlerin ve başarılı uygulamaların küçük bir resmini göstermek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu yüzden, bu deneyimlerden çıkarılan dersler Proje kapsamındaki girişimlerin uygulamasında göz önünde bulundurulabilecektir.

4.2. TÜRKİYE

4.2.1. Küçükkuşu Zeytin ve Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatifi

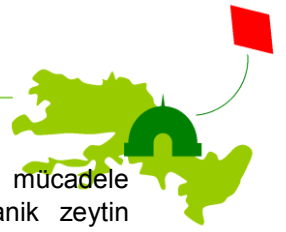
Çanakkale Küçükkuşu Tarım Satış Kooperatifi, 2000 yılından bu yana TARİŞ için organik zeytin ve zeytinyağı üretimi yapmaktadır. Küçükkuşu en önemli organik zeytinyağı kooperatiflerinden biridir.

Başlangıcı olan 2000 yılından itibaren, her yıl yeni çiftçilerin katılımıyla organik zeytinyağı üretimi katlanarak artmıştır. Küçükkuşu Kooperatifi'ne göre 2010 yılı itibarıyla 100 organik zeytin üreticisi bulunmaktadır.

Tüm çiftçiler kooperatif aracılığı ile hasatlarını Küçükkuşu'dan TARİŞ'e göndermektedirler: Küçükkuşu Kooperatifi'nin çiftçilerle ürettikleri organik zeytin ve zeytinyağını belirlenen fiyat üzerinden TARİŞ'e satmaları konusunda anlaşması bulunmaktadır.

Küçükkuşu kooperatifinin, organik sertifikasyonunu, ECOCERT firması üstlenmiştir. Firma, her yıl düzenli olarak çiftçilerle toplantılar düzenlemekte, bu toplantılar esnasında problemlere çözüm aranmakta ve çiftçiler yeniliklerden haberdar edilmektedir. Düzenli toplantılar dışında ECOCERT firma yetkilileri rastgele olarak, çiftçilere üretim süreci boyunca denetim ziyaretleri yapmaktadır.

Organik üretim dönemi boyunca bazı üreticiler sinek, zeytin kurdu gibi bazı zararlılarla mücadele etmek durumunda kalabilmektedir. Bu durumda Küçükkuuyu kooperatifine bağlı organik zeytin üreticileri, sertifikasyon firmasının onayladığı gübre ve ilaçları kullanmakta serbestlerdir. Ancak çoğu üretici doğal arazi yapıları sayesinde hiçbir gübre ve ilaç desteğine gerek duymamaktadır.

Organik tekniklerle üretilen zeytin hasadı, konvansiyonel yöntemle üretilen zeytin hasadından %10-15 civarında daha düşük seyretmektedir. Ancak hasatlar arasındaki bu fark üretim teknikleri yanında, arazi koşulları, sulama tekniği vb. etmenlere bağlı olarak artıp azabilmektedir.

2000 yılından bu yana TARİŞ, organik zeytin/zeytinyağı için, geleneksel olarak üretilmiş zeytin/zeytinyağından daha fazla ücret ödemektedir. Aradaki fark her yıl değişmekle beraber TARİŞ, 2000 yılında organik zeytinyağına %10 daha fazla ödemiş, 2005 yılında %50, 2006 yılında %60 daha fazla değer biçmiştir. Son olarak 2009 yılında TARİŞ konvansiyonel zeytinyağına 5.5 TL değer biçerken organik zeytinyağını (yaklaşık %20 fark ile) 7 TL'ye Küçükkuuyu kooperatifi üreticilerinden satın almıştır.

TARİŞ, fiyatlardaki bu değişimi her yıl alınan hasat miktarı ve kalitesine bağlı olarak belirlemektedir.

Küçükkuuyu kooperatifi tesisleri Ekim 2010 tarihinde işletmeye alınacaktır. Depo Kapasitesi olan 460 ton tesiste günlük zeytin sıkma tesisi kapasitesi 140 ton/gün şeklindedir.

TARİŞ'in "TARİŞ ORGANİK SIZMA" adıyla piyasa sürdüğü Küçükkuuyu zeytinleri organik natürel sızma zeytinyağı, organik natürel birinci zeytinyağı ve organik natürel ikinci zeytinyağı olmak üzere üç çeşitte kontuni sistemle üretilmektedir. Asit değeri 0.3-1 arasında değişmektedir.

İki farklı tasarımda, 500 ml'lik siyah şişede ve 500 ml'lik seramik şişede satılan zeytinyağlarının fiyatı 13-14 YTL arasında değişmektedir. Tariş'in Ta-Ze (Konak Pier, Suadiye, Çeşme, Chicago/ABD, Montreal/Kanada) mağazalarında, zincir marketlerde ve şirketin (TARİŞ) 33 kooperatifinin satış mağazalarında Küçükkuuyu kooperatifinden gelen zeytinyağları TARİŞ ORGANİK SIZMA ismiyle bulunabilmektedir.

4.2.2. Artvin "Maçahel" Kırsal Kalkınma Projesi, TEMA Vakfı

Kuzeydoğu Anadolu'da bir vadi olan Maçahel bölgesi, Gürcistan sınırında, Artvin ilinin Borçka ilçesinde bulunmaktadır. Halk arasında Maçahel; resmi adıyla Camili bölgesi olarak anılmaktadır.

Artvin Camili bölgesi ülkemizde bulunan ve küresel miras olarak ayrılan 4 önemli korunan alandan biridir. Kafkasya Karışık Ilıman Yağmur Ormanı ve Yüksek Alpin Çayırlardan oluşan bölge biyogenetik bir rezerv alanıdır.

3 tarafı dağlarla çevrili olan bu vadinin açık olan tarafı da Gürcistan sınırına bakmaktadır. Ortalama 6 ay karla kaplı olan vadiye ulaşım ve giriş çıkışlar güç olduğundan, bölge halkının kendi kendine yeten, karın tokluğuna bir ekonomik düzeni bulunmaktadır.

Tabiatı Koruma Alanı olarak ilan edilmiş bölgede yaşayan halk geçimlerini temin etmek amacıyla çevresindeki doğal kaynakları kullanmakta ve yer yer zarar verebilmektedir. Bu zararları azaltmak ve bu önemli küresel mirası korumak amacıyla Orman Bakanlığı tarafından bölgede başlatılan GEF II çalışmalarıyla paralel olarak TEMA Vakfı da bölgede bu çalışmalara katkı koymak amacıyla Camili Doğal Varlıkları Koruma Projesini başlatmıştır. 1998 yılında TEMA Vakfı'nın desteği ile başlayan kırsal kalkınma projesi kapsamında bölgede doğayı tahrip etmeden insanların sosyoekonomik seviyelerini iyileştirmek amaçlanmıştır.

4.2.2.1. Arıcılık

Camili'de geleneksel kara kovanlarla arıcılık yapılmakta idi. Ancak geleneksel arıcılık ile bölgenin ekonomik olarak gelişmesi mümkün olamamaktaydı.

Yapılan ön araştırma çalışmaları neticesinde, ülkemizde Saf Kafkas arı ırkının (*Apis mellifera caucasica*) melezlenmeden kalabildiği tek yerin Camili bölgesinde olduğu tespit edilmiş; Türkiye'de tükendiği sanılan Saf Kafkas Arısı'nın bölgede doğal olarak bulunduğu saptanmıştır. Bu arı çeşidi yüksek verimlilikte bal vermektedir. Yapılan çalışmaların ardından bölge halkı Kafkas arılarının, kraliçe arılarını üretmeye başlamıştır.

Kafkas kraliçe arıları, konduğu herhangi bir kovan 1,5 ay gibi kısa bir sürede tamamen Kafkas arılarından oluşan bir koloniye dönüştürmekte ve kovan verimini kat kat arttırmaktadır.

Proje sayesinde yeni nesil arıcılık faaliyetleri hız kazanmıştır. Günümüzde bölgede modern teknikler kullanılarak kraliçe arı üretimi yapılmaktadır. Kraliçe arı ya da ticari adı ile ana arı üretimi Camili bölgesinde yürütülen kırsal kalkınma projesinin ana çıkış noktası olmakla birlikte yalnızca küçük bir kısmıdır.

Bölgede doğal genetiğini korumuş olarak bulunan Kafkas arısının kraliçe arı üretiminin Camili'de yapılmaya başlanmasıyla hem bölgenin ekonomisi büyük bir ivmeyle gelişmeye başlamış hem de Türkiye arıcılığına büyük katkı sağlanmıştır.

1998'de ana arı üretimi ile ilgili özel bir kurs almak üzere köyden seçilen 13 kişi Ankara'ya eğitime gönderilmiş ve aynı anda Macahel Arıcılık A.Ş. adında bir şirket kurulmuştur. Kurulan şirket tüm ana arıların pazarlamasını üstlenmiştir, böylece kooperatif, dernek, birlik vb. kurumlardan daha hızlı karar verme yetkisine sahip daha dinamik bir pazarlama stratejisi oluşturulmuştur.

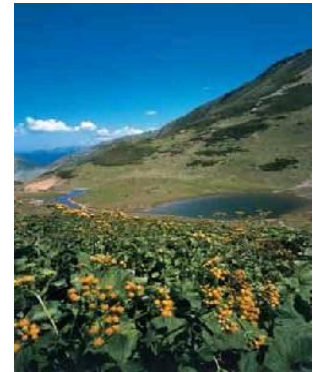

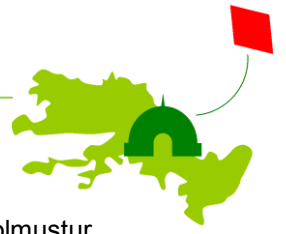
TEMA Vakfı Camili'deki kırsal kalkınma projesini yürütürken yöre halkıyla sayısız toplantı yaparak onları bilgilendirmiştir. Proje başlangıcında ana arı üretmek isteyenlerin sermaye dâhil her türlü ihtiyaçları karşılanmıştır.

Tüm bu çalışmalar devam ederken Vadi boyunca yapılan araştırmalarla damızlık ana arı üretimi de geliştirilmeye, "süper ana arı" üretimi ile ana arı üreticilerine verilmek üzere damızlık ana üretime de başlanılmıştır.

Proje bölgesinden pazarlanan kraliçe arılar vasıtasıyla, ülkemizde Saf Kafkas Ana Arının kullanılabilceği bölgelerdeki arıcılığın gelişimine de katkıda bulunulmuştur. Örneğin Edirneli arıcılar, kovanlarından 2 kattan daha fazla verim alınca Edirneli bazı arıcılar da Edirne Melezi Kafkas ana arıların üretimine başlamıştır.

Edirne'de arıcılığın bir diğer önemi bölgenin ayçiçeği üretiminde Türkiye'nin lider üretici grubunun olmasıdır. Ayçiçeği arılarıyla döllenmekte olduğundan Edirne hem arıcılıkta hem de ayçiçeği üretiminde gelişme kaydetmiştir.

4.2.2.2. Meyveciliğin Islahı ve Ekolojik Tarım

Proje bölgesinde arıcılık dışında geliştirilen bir diğer dal da meyve üretimi ve ekolojik tarım olmuştur.

Yörede doğal olarak yetişen meyvelerden Pazar potansiyeli olan iki tanesi, kestane ve ceviz ile meyveciliğin islahına başlanmıştır.

Ceviz ve kestanede 3 yıl boyunca seleksiyon çalışması yapılmış ve sonunda 4 tip ceviz ve kestane ağacı seçilmiş ve sahiplerinden kiralanıp aşı üretimi için kullanılmaya başlanmıştır. Bölgede bulunan yabani kestane ve cevizlere bu seçilen tipler aşılanmıştır.

Ceviz ve kestane dışında diğer meyveler arasında da yerel tipler seçilmiştir. Meyveciliğin islahının bir uzantısı olarak organik tarım da ortaya çıkmaktadır.

Bölgede halen organik tarım ürünleri ister ham, ister işlenmiş halleriyle pazarlanmaktadır.

4.2.2.3. Ekoturizm

Bölgenin yeryüzü şekilleri, zengin florası ve kültürü ile ekoturizm için önemli fırsatlar barındırdığı görülmüştür.

Öncelikle bölgede yürüyüş / aktivite güzergahları belirlenmiş ve işaretlenmiştir. Haritalama çalışmaları yapılarak konaklama çözümleri üretilmiştir. Bu dönem boyunca her fırsatta bölge halkına ekoturizm ile ilgili olarak bilgiler/eğitimler verilmiştir.

Bölge halkı, biyolojik ve doğal zenginlikleri yanında kültürel zenginliklerini de korumaları gerektiğinin bilincine kavramıştır.

Bölgeye 2001 yılında ilk deneme turları düzenlenerek başarı sağlanmıştır. 2002 yılında ise Biyotematur isimli bir seyahat acentesi kurularak profesyonel anlamda turlar düzenlenmeye başlanmıştır. Köy Geleneksel evler, orman evleri ve yayla evleri rehabilite edilerek veya yapılarak konaklama yerleri hazırlanmıştır. Ayrıca Merkez köy Camilide 40 kişilik konaklama kapasiteli Eğitim ve Araştırma Merkezi inşa edilmiş ve hizmete açılmıştır.

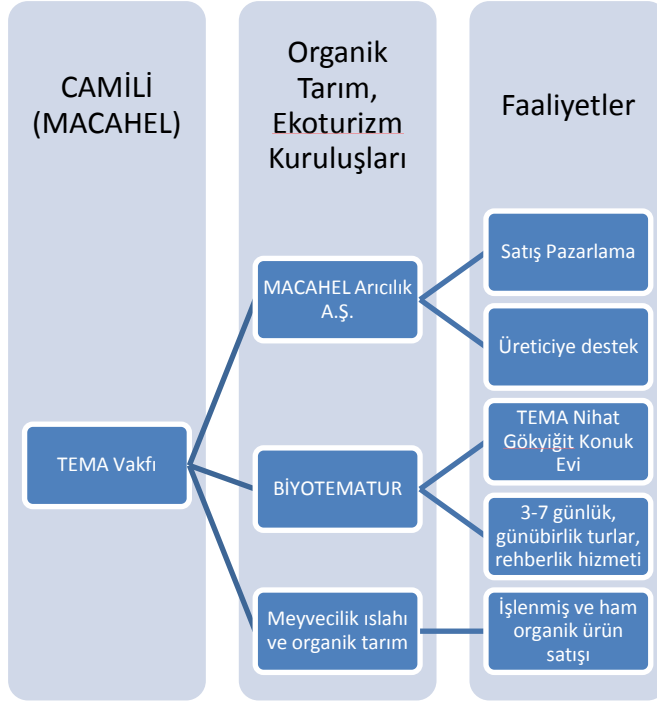
Camili bölgesinin doyumsuz tabiatı dışında, camililerin renkli mimarisi de turistlerin fotoğraf karelerinin konusu olmuştur.

Ekoturizmin ikinci yılında TEMA Vakfı artan ve henüz tam olarak belli standartlarda konaklama ihtiyacını karşılayamayan bölgede pansiyonculuğun gelişmesi için örnek olacak bir konukevi yaptırmıştır. Konukevi böylece bölge halkı için istihdam kaynağı da olmuştur.

Son olarak bölgede düzenlenen festivaller ekoturistlerin görmek istediği her şeyi bir arada sunacak bir hale getirilmiştir. Artık bir çok seyahat acentesinin de güzergah ve programlarında bulunan bölge turizmden ciddi bir gelir elde eder duruma gelmiştir.

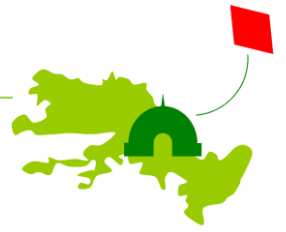
4.2.2.4. Organizasyon Yapısı

TEMA Vakfı projenin ana yürütücüsü olmuştur. Çiftçilere verilen eğitim ve mali destekleri TEKFEN Holding Yönetim Kurulu Başkanı ve TEMA Vakfının Onursal 2. Başkanı A. Nihat GÖKYİĞİT sağlamıştır.

Bütçe

Projenin günümüze değin yaklaşık maliyeti 2.000.000,00 (İki Milyon) TL'dir.

4.3. İSPANYA

4.3.1. Giriş

Bu kısım, İspanya'da son zamanlarda geliştirilmiş veya günümüze kadar devam eden bazı organik tarım ve ekoturizm deneyimlerini içermektedir. Bunlar, Proje bölgesine olan benzerliklerinin yanı sıra, Projeye katılan bazı uzmanları içerdiklerinden dolayı seçilmiştir.

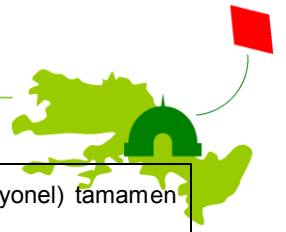
Tüm deneyimler, eylemleri tanımlayan genel bilgi (isim, konum, iletişim bilgileri, vb.) ve genel tanımları (hedefler, stratejiler, göstergeler, çıkarılan dersler, vb.) ile birlikte benzer şekilde yapılandırılmışlardır.

4.3.2. Organik Tarım

"Los Pedroches" Ekolojik Zeytinyağı Üretim Kooperatifi	
1. TANIMLAMA	
Bölge	Los Pedroches Bölgesi, Córdoba
Konum	
Yüzey alanı:	8.000 hektarlık zeytin ekinleri
İletişim:	Olivarera Los Pedroches. OLİPE
Adres:	Carretera de Circunvalación s/n. Pozoblanco, Córdoba. 14400
Web sitesi:	http://www.olipe.com/site/
2. EYLEMİN TANIMI	
İlk aşama tanımı, organik tarıma dönüşümün sebep ve gerekçeleri ve mevcut aşama tanımı:	<p>Örgütlenme 50'li yıllarda İspanyol Hükümeti tarafından teşvik edilmiştir. Günümüzde 750 – 800 arasında üyesi bulunan Los Pedroches Zeytin Kooperatifi 50'li yılların ortasında kurulmuştur.</p> <p>Zeytinden sağlanan gelirin düşük olması nedeniyle (toprağın topografisinden ötürü), 1998'de 10 kişilik bir grup güçlü bir girişimle organik ürünlerin üretim yolunun yeni bir başlangıcını tanıtmışlardır. Kooperatifi o zamanki başkanı Projeye inandı ve ileriye götürmüştür.</p> <p>3 yıllık dönüşüm sürecinden sonra günümüze kadar organik üretim yapan üreticilerin sayısı 500'e kadar ulaşmış ve bu tarz zeytinyağı üretimi toplam üretimin %70'i olmuştur. Mevcut olarak Los Pedroches İspanya'da organik zeytin üretim alanı bakımından en geniş alana sahiptir (8.000 ha) ve yıllık zeytinyağı üretimi 100.000.000 kg'dır.</p>

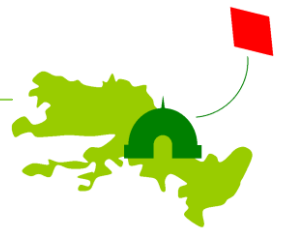
	<p>Konvansiyonel zeytinyağı bölgesel boyutta satılmaktadır. Neredeyse tamamı “Olivalle” markası adı altında (sekizgen şişe) yurtdışına ihraç edilen organik zeytinyağı kadar rekabetçi bir ortama sahip değildir.</p>
Ekin ve çiftçilerin genel özellikleri	<p>Birçok çiftçi için ekinden elde edilen gelir, başlıca gelir kaynaklarına ek bir kaynaktır (örn. bazıları “hafta sonu çiftçisi”dir.)</p> <p>Çiftçiler organik ekinlere özel olmayan AB desteklerinden (ekilmiş toprak alanı başına) faydalanmaktadır. Aslında ekonomik kazanç yüzdesi desteklerden gelen yüzdeye eşittir.</p> <p>Çiftçi başına ortalama toprak alanı 10 hektardır. Zeytin ekinleri, çalışma koşullarının çok zor olduğu, çok tepelik bir alanda bulunmaktadır (bazı durumlarda eğim %60’dan fazladır).</p> <p>Ağaçlar çok küçüktür ve üretkenlikleri çok düşüktür (8 – 10 kg zeytin/ağaç). Karşılaştırmalı olarak, konvansiyonel ağaçlar 10 kat daha fazla zeytin vermektedirler.</p>
Salgın kontrolü	<p>Görülen en sık salgın zeytin sineğidir. Büyük tuzaklarda kullanılan “Olipe tuzağı” yaratmışlardır. Çok etkilidir ve mevcut olarak geniş bir kullanımı vardır. Bu tuzak, içinde feromon ile birlikte izin verilen bir böcek ilacının (bitki kökünden elde edilen “rotenon”) ve 8 mm’lik bir deliğin bulunduğu bir plastik şişe içermektedir.</p> <p>Sıkıntı çektikleri başka bir salgın ise zeytin pamuğudur (<i>Prays oleae</i>).</p> <p>ÇIKARILAN DERSLER:</p> <p>Değişik hastalıklara sebep olan birimin yok edilmesinde farklı çekici elementlerin kullanılması için bu birimin yaşam döngüsünü bilmek çok önemlidir: örnek olarak eğer üreme zamanında ise feromon kullanılmalıdır, diğer zamanlarda ise gıda kullanılmalıdır.</p> <p>Aynı zamanda böcek ilacının nasıl işlediğini bilmek de çok önemlidir (örn. temas yoluyla işe yarıyor ise ekinlerin uçaktan buhar yoluyla dezenfekte edilmesi mantıklı değildir).</p> <p>Biyolojik çeşitliliğin korunması, iyi bir hastalık ve salgın kontrolü elde etmek için temel faktördür (örn. örümcekler ve karıncalar zeytin pamuğunun yok edilmesinde çok etkilidirler). Bu yüzden alanların ve sınırlarının ekim yapılmadan korunması çok önemlidir.</p>
Organik gübre ve toprak besinleri	<p>Zeytin ağaçlarının altındaki otlak yönetimi ile oluşturulan yeşil örtü genel olarak koyunlar tarafından yenmektedir. Zeytin ve sığır çiftçileri arasında değişik birleşme ve kiralama oluşturulmuştur.</p> <p><i>Alpeoruj</i> organik gübresi, besinlerin toprağa geri dönmesinde oldukça etkilidir. Toprağın organik gübresi yıllık değil de 2-3 yıllık olmadıkça, zeytinyağı işlemlerinden elde edilen organik gübre tüm zeytin alanını kapsamak için yeterli değildir.</p> <p>Toprağa nitrojen sağlamak için tabletlerde blood floor kullanımı da oldukça etkilidir.</p> <p>ÇIKARILAN DERSLER:</p> <p>Organik gübreler, dayalı oldukları nitratlarla daha hızlı tepki verip daha farklı çalışmaktadırlar. Doğru ve uygun bir uygulama yapmak için nasıl kullanıldıklarını bilmek çok önemlidir.</p>
Sertifikasyon	<p>Üretimin nasıl olması gerektiğini standartlaştıran bir mevzuat mevcuttur. Bu şekilde, tarla eğer organik üretime ayrılmışsa ve etrafı konvansiyonel üretim tarafından çevrelenmişse, tarlanın sınırında bir tampon bölge olması gereklidir (bu konvansiyonel olarak satılacaktır). Organik üründe, konvansiyonel izlerin olmadığını garanti etmesi gereken kişi çiftçidir.</p> <p>İşletimsel sistemler aracılığı ile verilen destekler bulunmaktadır. Yardımı alabilmek için mevzuata uymanın yanı sıra aşağıdaki gerekliliklerden en az birinin yerine getirilmesi gerekmektedir:</p> <p>1 hektarlık asgari yüzey alanı ya da 100€ değerinde verimlilik</p> <p>Ürün AB’ye gidiyorsa, sertifikasyon enstitüsü güvenilir olmalıdır. Endülüs bölgesinde bu yetki ilk olarak Tarım Delegasyonu’na ait durumdayken, günümüzde bu çalışmayı yapan özel şirketler mevcuttur. Sertifikayı yapan kişi niçin ve nasıl geliştirileceğini değil, sadece genel işlemdeki hataları tanımlamaktadır. Kooperatifin de rolü vardır.</p> <p>Gider 200 €/10 ha</p>

<p>Akı çizgisi</p>	<p>Zeytinin üretildiği yer dışında üretim yollarının her ikisi de (organik ve konvansiyonel) tamamen aynıdır.</p> <p>İşleme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temizlik (yapraklar, küçük dallar, taşlar). • Zeytin hamurunu almak için ilk presleme • Üretilen ilk yağın ayrıştırılması • Santrifüj yöntemi ile farklı fazların birbirinden ayrıştırılması: katı-sıvı-yağ. <p>Katı faz = hamur + tohum. Tohum biyokütle için ayrıştırılmaktadır: üretilen ısı kooperatifin ihtiyacı olan tüketim için yeterlidir.</p> <p>Sıvı faz = alpeorujo (70% su). Sudan yağın ayrıştırılması için tekrar arıtılmaktadır. Bunun için sıcaklık (40-50°C) sağlanmaktadır ve ürün kalitesi kötü olup konvansiyonel olarak satılmaktadır.</p> <p>Atık kısım da budama kalıntıları, hayvan gübresi, vb. ile karıştırılarak organik gübre için kullanılmaktadır (Puente Genil, Córdoba'da şahsi deneyimler) ya da kimyasal ürünlerle son yağın ("orujo") çıkartıldığı ve atık kısmın özel makinelerle kurutulduğu elektrikli kojenerasyon kooperatifine getirilmektedir. Bu kuru atık daha sonrasında elektrik üretmek için yakılmaktadır.</p> <p>Kıvamlı faz (yağ): kirli yağ ek bir santrifüjleme ile sudan ayrıştırılmaktadır.</p>
<p>Ürün Kalitesi</p>	<p>"Nevadillo blanco" (picual) türü üretilmektedir. Meyvemsi kokan ve çabuk bozulan diğer zeytinyağı türlerine nazaran daha dayanıklı, yüksek miktarda oleik asit içeren bir zeytinyağıdır. Çalışma sürecinin başında çok güçlü olan Los Pedroches zeytinyağı zamanla daha yumuşak olmuştur. Satılan zeytinyağındaki tadı elde etmek amacı ile farklı acılık derecesindeki zeytinyağları farklı oranlarda karıştırılmaktadır.</p> <p>Üç çeşit kalite üretilmektedir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natürel birinci zeytinyağı • Natürel sızma zeytinyağı: iyi fiziksel-kimyasal özelliklerle ve organoleptik hasarı olmadan. Bu hasarlar zeytinin ya tarladaki ya da işleme aşamasındaki doğru olmayan yönetiminden kaynaklanmaktadır ve zeytinin mantara veya kötü kokuya sahip olmasına neden olabilmektedir. • Ham zeytinyağı: daha fazla hasarlıdır. İnsan tüketimi için uygun değildir. Sadece yağ fazını bırakan kimyasallarla rafine edilmektedir. Bu yağ %10 oranında natürel birinci zeytinyağı ile karıştırılıp konvansiyonel zeytinyağı olarak satılmaktadır. Bu tarz zeytinyağı kozmetik yapımında kullanılmak üzere Almanya'ya da ihraç edilmektedir (yemelik zeytinyağının iki katı fiyatına satılmaktadır!).
<p>Kooperatifin işleyişi</p>	<p>Kooperatif Yasalarına göre,</p> <p>ÇİFTÇİLER sosyal sermayeyi sağlamaktadır. Tüm ürünleri kooperatife getirme zorunlulukları vardır.</p> <p>KOOPERATİF</p> <p>Zeytinyağını işleyen, şişeleyen ve satan taraftır. Zeytinyağı satışından elde edilen gelirden her bir üreticinin ve kooperatifin gideri çıkartılır ve kalan miktar herkes arasında paylaştırılmaktadır.</p> <p>Elde edilen gelirin paraya çevrilmesi ve paylaştırılması temmuzdaki beklenti ile aralık ayında yapılmaktadır. Kooperatifin bir ilkesi olarak, zeytinyağının tamamı satılmasa da, banka kredisi çekmesini gerektirse de üyelere parasını vermektedir.</p> <p>Her bir üyenin finansal durumunu kontrol etmektedir.</p> <p>Üyelere gerekli olan tüm hizmetleri sağlamaktadır.</p> <p>Ne yapılmalı, ne zaman ve nasıl</p> <p>Teknik bilgi</p> <p>Kullanılacak organik gübre türünde danışmanlık</p>

	<p>Makine satın almak için kredi (üyenin ekinleri karşılayabilecekse), vb. Üyeler arasında makineleri ödünç almaktadırlar.</p> <p>Sertifikasyon. Kooperatif giderleri azaltmak adına sertifika işlemini yapan kişinin işini kolaylaştırmaktadır (istediği tüm fatura ve bilgileri sağlayarak).</p> <p>Son zamanlarda biriktirilen paradan üyelere para vererek küçük bir birikim bankası gibi davranmaktadır.</p> <p>Desteklere başvuru ile ilgili her türlü evrak işleri</p> <p>Ürün çeşitlendirilmesi için araştırmalar (örn. kozmetik yapmak için zeytinin hoş kokulu bitkilerinin kullanımı)</p> <p>Farklı fuarlara ve toplantılara katılarak, alandaki şirketler hakkında bilgilendirilerek ve ürünlerini sunmak için bunlara ziyaretlerde bulunarak hali hazırda kendi piyasalarını (Niche) oluşturmuşlardır. Ürün pazarlamasını bu şekilde yapmaktadırlar (sadece bu işle ilgilenen bir kişi bulunmaktadır).</p> <p>ÇIKARILAN DERSLER:</p> <p>Başarılı bir kooperatif olmak için temel unsur profesyonelleşmedir: kooperatifin tüm finansal konularını iyi bir şekilde yürütecek tek bir kişinin varlığını garanti altına almak.</p> <p>Kooperatifin başarısını engelleyebilecek başlıca sorun, tatminsiz ve hoşnut olmayan üyelerin olmasıdır. Bu üyeler kooperatifin iyi işleyişini aksatabilirler. Yönetim ticari ve ekonomik konuları ihmal etmeden, sosyal çalışma üzerine yoğunlaşmalıdır.</p> <p>Organige dönüşümde başarı için bir diğer temel unsur da sürekli bilgilendirmedir.</p>
<p>Dönüşüm süreci. Zorluklar ve çözümler</p>	<p>Dönüşüm süreci “çöldeki bir yol” gibidir.</p> <p>Yaklaşık yıllık gider 200-300 € /10 ha olmaktadır. Kooperatif, tüm ilgilenen çiftçiler için daha düşük bir fiyat pazarlığı yapabilmektedir.</p> <p>AB standartlarına göre tamamen organikliğin garanti altına alınması için gerekli olan dönüşüm süresi 3 yıldır. Bu süreç sırasında üretilen zeytinyağı konvansiyonel olarak satılmaktadır. Tek farkı verimlilik düşüşüne yol açabilecek konvansiyonel ürünlerin uygulamaları içermemesidir.</p> <p>Bu zamandaki verimlilik genel olarak, çiftçinin dönüşüm sürecinden önce başladığı yönetim uygulamalarına bağlı olmaktadır. Eğer tarım uygulamalarında üretimdeki düşüşü engelleyici çalışma yapılırsa, verimlilikte ille de bir kayıp söz konusu değildir.</p> <p>Bu otomatik bir değişme olarak algılanmamalıdır; iyi bir teknik danışma ile beklenen kayıpları azaltan kademeli bir dönüşüm mümkün olmaktadır.</p> <p>Bu süreç çok hassastır çünkü ilk kişilerin başarısına göre gelecekte daha çok kişi katılmak istemektedir. İdeal olan çiftçinin üçüncü yıla kadar beklemeyip, birinci veya ikinci yıl dönüşüm sürecine katılmasıdır ki böylece ilk katılanların arkasından gelen çok kişinin içinde yer almazlar.</p> <p>Ekin alanın dönüşüm sürecinden bile daha sorunlu olan “çiftçi dönüşüm süreci” ve ürününün sertifikalanması için organik tarım başarılı uygulamalarına uyum göstermesi ve mevzuatın gerekliliklerini yerine getirmesidir. Hiç de hızlı bir değişiklik değildir ve kademeli olarak yapılmalıdır.</p> <p>ÇIKARILAN DERSLER:</p> <p>Sunulan çözümler oluşumun temel unsurlarına sahiptir: kurslar, çalıştaylar, teknik toplantılar, fuarlar, vb. aracılığıyla dönüşüme öğrenme süreci olarak yaklaşılmalıdır.</p> <p>İnsanlara Proje dâhilinde yardım etmek ve ortak hedefe ulaşmak adına birlikte çalışmak adına psikoloji çok önemlidir. İletişim konusunda çok güçlü ve açık oldukları için liderler başarı için temel unsur oluşturmaktadırlar.</p> <p>Üyeler arasında ortak bir gelecek görüşü paylaşılmalı ve aynı zamanda ortak hedefler oluşturulmalıdır.</p> <p>İnsanların, daha çok şeyin beraber ve ortaklaşa yönetilmesinin (eşyalar satın almak, sertifika yaptırmak) herkes için daha iyi sonuçlar ortaya çıkaracağını anlamasının başarılmasında kooperatif temel unsur olmaktadır.</p>

4.3.3. Ekoturizm

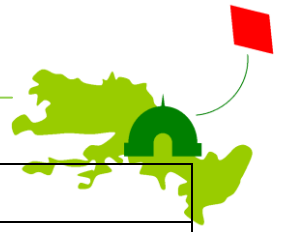
4.3.3.1. Deneyimler

La Vera bölgesindeki kırsal alanların Kalkınma ve Ekonomik Çeşitlendirme için İşletme Programı. Turizmi Yeniden Canlandırma Planı

1. TANIMLAMA

Bölge:	La Vera bölgesi, Cáceres. Extremadura		
Konum			
Faaliyet alanı:	Bölge	Yüzey alanı:	885,98 km ²
İletişim:	La Vera bölgesi Entegre Kalkınma Derneği (ADICOVER)		
Faaliyet sektörü:	Tarım, çiftlikçilik, turizm, eğlence, çevre, kültür, kurumsal sektör, inşaat		
Adres	Av. Constitución 95, 1 Planta 10430 Cuacos de Yuste (Cáceres)		
E-mail	adicover@comarcadelavera.com	Web	http://www.comarcadelavera.com/adicover/
2. EYLEM TANIMI			
Başlangıç durumu:	<p>60'lı yıllarda yaşanan göçten ötürü La Vera nüfusu yüksek oranda azalmıştır. Bu olay nüfusun, hizmet ve fırsatların az olduğu kırsal alanlarda kalmayı reddetmesi sonucu gerçekleşmiştir. 80'li yılların sonunda, ekonomiyi çeşitlendirmek için kırsal turizm genel olarak bölgedeki insanların ikinci evlerinin inşa edilmesi ile iliştilmiştir.</p> <p>Madrid'e yakın olan bölge ılık bir iklime sahiptir. Çok güzel manzaralara sahip ve 2.000m'den daha yüksek olan bir dağın gölgesinde bulunmaktadır. Son yıllarda, 1998'den bu yana devam eden ulusal eğilimi takiben, tanıtım eksikliğinden ötürü kırsal turizmde istihdam azalmıştır. Bu bölge, tarih ve sanat bakımından büyük bir eser olan Yuste Manastırı'na ev sahipliği yaptığı için de önemlidir.</p> <p>Yerel turizm üreticilerinin birleşmesi bölge genelinde yayılmaktadır fakat turizm sektöründe ortaklaşa üretim ve tanıtım geleneği bulunmamaktadır.</p>		
Gerekeçe:	Kentsel alanlara göçü ve çevrenin bozulmasını engellemek amacı ile ekonomik girişimleri geliştirilecek bir yol tanıtılmıştır. Bu girişimler, katma değer yaratmak için yerel düzeyde tarımsal üretimi, gıda		

	işlenmesini, yerel turizmi ve kırsal kalkınmayı geliştirmeyi çalışmıştır.
Proje tanımı:	<p>Amaç, nüfusun yaşam standartlarını ve refah düzeyini arttıracak içsel ekonomik alternatiflerin araştırılmasıdır. Çok farklı türden çalışmaları içermektedir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaynak dökümü • İzlenecek yolların belgelenmesi • Turizm ve konaklama sektörü konusunda eğitim • Tanıtım yapacak materyallerin yaratılması • Bilgi dağıtımı • Açıklayıcı işaretleri • Turizm pazarlama planının geliştirilmesi • Yiyecek fuarlarında yöresel yiyeceklerin tanıtımı • Diğer şehirlerle kamusal ilişkiler • Ticaret fuarlarında ve tanıtım etkinliklerinde direkt pazarlama turistik faaliyetleri
Süreç:	2000- 2006
Hedefler:	<p>Extremadura'daki daha az gelişmiş bölgelerin kalkınması ve yapısal uyumu</p> <p>Yerel kişiler tarafından, kamusal ya da özel kırsal faaliyetin tüm sektörlerinde girişimlerin başlatılması</p> <p>Farklılaşmanın ve çevreye saygılı olmanın üretken kullanımına dayalı rekabet yasası sayesinde, gıda, turizm ve iş hizmetlerini birleştirecek kapasitenin geliştirilmesi</p> <p>Turizmde görünürlük ve konum kazanılması</p>
Stratejiler:	<ul style="list-style-type: none"> • Yerel kurumların girişimci liderliklerini teşvik etmek ve ekonomik ve sosyal gelişmeyi teşvik etmek için bölgesel bütünleşme • Bölgede ikametgâh edenler ve turistler için gelişmiş hayat kalitesi • La Vera bölgesi ve ürünlerinin rekabetçi gücünün artırılması • Bireysel kapasite ve ticari yeniliklerinin artırılması • Tarım ve turizmdeki üretken faaliyetlerin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi
Direkt ve dolaylı faydalananlar:	<p>Direkt: Ticaret ve tarımsal hizmetler ve turizm sektörü.</p> <p>Dolaylı: La Vera bölgesi sakinleri</p>
Ulaşılan sonuçlar	
İstihdam ve ekonomik çeşitlilik yaratılmasında önemli etkileri olan ve büyük sayılarda yerel çalışanı bir araya getiren geniş	

ölçekli girişim projelerini destekleyerek bölgede farklı içsel kaynakların geliştirilmesi

Kırsal turizm, gıda ve hizmetlerin tanıtılması

Carlos V Rotası'nın uygulanması ile kültürel iç turizmin tanıtılması. Rotanın, hem İspanya hem de Avrupa'da kurumsal iş birliğini göstermek için Carlos V ile ilişkili diğer şehirle yapılan toplantıları teşvik etmesi

Bölgenin turist imajının geliştirilmesi

Bölgenin turizm piyasasındaki konumunun artması

Rotanın diğer şehirler ile tanıtılması için kurumsal ziyaretler ve antlaşmaların yapılması: Laredo, Villaviciosa, Granada, Lizbon (Portekiz), Gent (Belçika), Vlissingen (Hollanda), Mühlberg (Almanya).

Rotayı Brüksel (Belçika) ve Den Haag (Hollanda) şehirlerinde bulunan İspanyol turizm bürolarında tanıtmak amaçlı kamusal ziyaretlerin yapılması

Bir Çevre ve bir Pazarlama Planının geliştirilmesi (rotaların tasarımı, pilot ürünler, tur operatörleri ile toplantılar, karşılaştırılmalı değerlendirme ve fuar, çalıştay, tanıtım etkinlikleri, ticari etkinlikler ve eğitimlerin işleyiş planlarını içermektedir)

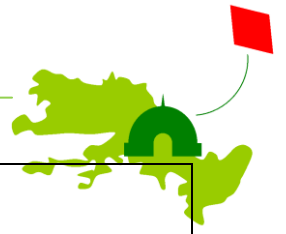
Avrupa kültürel turizm operatörleri üzerine çalışma

150'den fazla kişinin katıldığı, yerel şirketlerin, bağımsız profesyonellerin ve yerel yetkililerin de bulunduğu 4 eğitim çalıştayının gerçekleştirilmesi

Birçok yerel turizm üreticilerinin ulusal piyasada satış yapabilmeleri için örgütlenmeye ihtiyacı olduklarının hissettirilmesi

Birçok yerel turizm üreticilerinin sürdürülebilir önlemler doğrultusunda işbirliği yapmaya ve çevresel pazarlamaya ihtiyacı olduklarının hissettirilmesi

Finansal profil:	Avrupa Birliği (Yapısal Fonlar FEOGA-ORIENTACIÓN, FEDER), Yerel Hükümet, Bölgesel Yönetim, Merkezi Yönetim ve son olarak özel finansal kaynaklar.
Sürdürülebilirlik: Sosyal, Çevresel and Ekonomik	<p>Programdaki sürdürülebilirliğin etki alanı, yeteneği tanınmış seçilen şirketler ve girişimciler işle gösterilmektedir. Özel sürdürülebilirlik, çevresel, sosyal ya da ekonomik göstergeleri bulunmamaktadır.</p> <p>Sektörde on yıllardır faaliyet gösteren bazı yerel girişimciler ve şirketler kısa kalışların olduğu Yuste Manastırı'na ziyaretler ve eğlence turizmi ile ilgilidirler.</p> <p>Girişimlerin gelişmesi yükselmektedir ve bu yükseliş kasabaların tüm küçük ve yerel girişimcilerinin ilgisinden kaynaklanmaktadır. Yerel kalkınma girişimi Turizm Planının Dinamikleşmesi 2004-2007 ile birleştirilmiştir.</p>
Katılan yetkililer:	<p>La Vera bölgesine bağlı 19 kasabanın belediye meclisleri</p> <p>Cáceres ve Badajoz'un belediye meclisleri</p> <p>İspanya Turizm Genel Sekreterliği</p> <p>Kırsal ve Deniz Ortamı Bakanlığı</p>
Çıkarılan dersler:	

Turizm ve tarım girişimleri arasında büyük bir koordinasyon gereklidir

Geri kalan ülkelerle olan peynir tarımı bağlantılı ağının içeriği daha fazla çeşitlendirilmiş ürüne ihtiyaç duymaktadır.

Carlos V gibi bir patikanın varlığı, kamusal birleşimin sağlanması ve ürünlere dönüştürülmesi için profesyonel satış temsilcilerinin çok fazla zaman ayırmasına bağlıdır.

Peynir ile ilgili turizm ürünlerinin ve genel turizmin tanıtımı tam anlamıyla yapılmamıştır.

Peynir kültürüne bağlı ürünler, bölgenin diğer cazibe ve olanakları ile birleştirilmeye ihtiyaç duymaktadırlar.

Bu tarz bir kültür rotası aynı zamanda, turizmin en iyi olduğu mevsimlerde ticari fuarlar, çalıştaylar, ün gezileri, basın turları ve tüm tanıtım etkinlikleri gibi üretim tasarımına ve piyasa tanımına yardım edecek uzmanlaşmış seyahat acenteleri ve tur operatörleri ile önceden yapılmış antlaşmalara ihtiyaç duymaktadır.

La Vera'nın turizm noktası olarak tanıtılması, diğer kurumlar tarafından geliştirilen kültürel alan olarak tanıtımı ile koordine edilmemiştir.

Bazı iyi patikalar belirlenmiştir fakat genel kamu tanıtımı yeterli olarak yapılmamıştır.

Bölge iyi konumlanmış bir yürüyüş noktası değildir. İmajı daha çok bir günlük, hafta sonu için ya da yaz turizmi için eğlence amaçlı bilinmektedir.

Tanıtım materyalleri ve bunların turizm fuarlarında tanıtımı konusunda bir takıntı söz konusudur. Fakat bu, 2006 yılından bu yana ticari eylemlere eşlik etmemektedir.

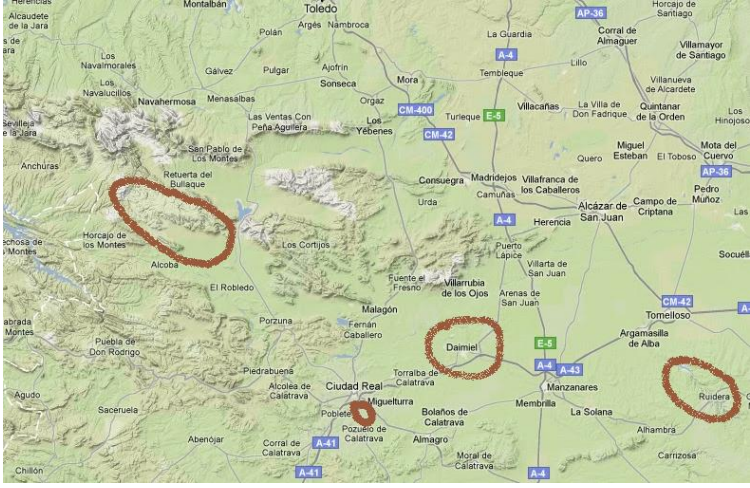
Turizm teklifinin yaratılması için çok para harcanmıştır fakat hala uygun bir gelir yapısı yaratılamamıştır.

Tarım, turizm ve doğa konularında birçok ülke ile işbirliği yapılması ve iletişime geçilmesinin, deneyimlerin ve yönetim bilgi birikiminin paylaşılması açısından çok etkili olduğu kanıtlanmıştır. Fakat aynı verim turizm tanıtımı, para yatırılması ve satışında gözlemlenmemiştir.

Başarı için temel faktör, turizm tanıtımı ve iletişimde ortak kamu ve özel faaliyetlerin geliştirilmesinin avantajları için yerel üreticilerin piyasa giriş faaliyetleri ve fırsatları hakkında her zaman bilgilendirilmeleri.

Oluşturulan yapıların ekonomik ve kurumsal sürdürülebilirlikleri başarı için temel bir unsurdur.

“Entreparques” Projesi			
1. TANIMLAMA			
Bölge	Ciudad Real, Castilla-La Mancha		
Konum			
Faaliyet alanı	Bölge	Yüzey alanı:	6.064 Km ²
İletişim:	Yerel faaliyet grupları ve kırsal kalkınma Montes Norte ve Alto Guadiana Mancha		
Faaliyet sektörü:	Turizm, Tarım, Çevre		
Adres	Alto Guadiana Mancha Kalkınma Derneği Calle Carreteros s/n. 13.250 Daimiel (Ciudad Real)		
E-mail	altoguadianamancha@cedercam.eu	Web	www.entreparques.com
2. EYLEM TANIMI			
Başlangıç durumu:	<p>Bölgede ekonomik faaliyetler geleneksel olarak, çiftçilik ve bununla yakından ilgili sanayi sektörü ile tarıma dayalıdır. Fakat düşük karlılık oranlarından ötürü son yıllarda bu faaliyetlerin uygulanması büyük ölçüde bırakılmıştır. Bu durum bölgede birçok ekonomik soruna yol açmıştır (işsizlik, genç nüfusun göç etmesi). Bu içerikte, iki bölgede de sürdürülebilir turizm gelişiminin ihtimali ortaya çıkmıştır. İki ilçe, benzer ortak sorunları olan ve piyasaya erişimde zorluklar çeken Entreparques bölgesinde birleşmeye karar vermişlerdir. Bölgenin turizm piyasasında önemli bir konumu yoktur. Avantajları ise Madrid'e yakınlık ve iki ulusal parkın bulunmasıdır, tabiat parkı ve tanınmış bir arkeolojik alan.</p> <p>Bölge tarihi eser ve kalıntılar bakımından çok zengindir. Fakat bunlar hiçbir zaman turizm faaliyetleri için uygun şekilde hazırlanmamış ve tanıtılmamıştır. Ulusal Park Las Tablas de Daimiel burada bulunmaktadır. Bölgenin bir kısmı aynı zamanda, Castilla-La Mancha'da yer</p>		

	alan başka bir büyük kültürel rota olan Don Kışot Rotası'nda bulunmaktadır (Ruta del Quijote).
Gerekçe:	<p>Bu projenin gerekçeleri, sürdürülebilir turizm, organik tarım ürünleri ve üretim sürecini öğrenmek için artan talep, uzmanlaşmış turizme artan talep eğilimleri ve sürdürülebilir turizm ile tarımsal projeleri birleştirebilecek bir projenin elverişli olmasıdır.</p> <p>Sürdürülebilir turizm gelişiminin bölge için avantajı Madrid'e olan kısa mesafe ile de ilgilidir. Bölge, binlerce ziyaretçinin uğramasını sağlayacak şekilde iki ana yolun kesiştiği noktada bulunmaktadır.</p>
Proje tanımı:	<p>"Entreparques" projesi, turizm gelişimini teşvik etmek ve Yukarı Guadiana Ciudad Real-La Mancha ve Montes del Norte bölgelerindeki gıda üretimini artırmak fikirlerinden ortaya çıkmıştır.</p> <p>Entreparques projesi, katılan iki alt bölgenin kırsal kalkınma grupları tarafından yürütülen son yıllardaki tüm sosyal, tarımsal ve turizm kalkınma çalışmalarını yeniden üstlenmiştir. Her iki bölgede de hali hazırda bir turizm kaynakları ve imkânları üzerine bir döküme sahipti ve yerel ve ulusal turizm ile gastronomi fuarlarına aşina durumdaydılar.</p> <p>Bu amaçla, bölge için bir Entegre Turizm Kalkınma Planı tasarımı üstlenmiştir. Aynı zamanda turizm hizmetlerinin, otellerin, restoranların, aktif turizm ve agro-turizmin kendi kalite etiketi ile ayırımını yapmak için bir Turizm Kalite Planı'nı başlatmıştır. Bu turizm ve konaklama sektörü ile ilgili eğitimler ile tamamlanmıştır: pazarlama, kalite ve rehberli gruplar/mirasların yorumlanması.</p> <p>2004-2008 yılları arasında başlıca faaliyetlerden biri, Entreparques yönetim ve danışma kadrosunun turizm tanıtımı ve iletişimde ortak kamu ve özel faaliyetlerin geliştirilmesinin avantajlarından faydalanmak adına yerel üreticileri piyasaya giriş ve fırsatları hakkında sürekli bilgilendirmeleri olmuştur.</p>
Süreç:	2006-2010
Hedefler:	<p>Genel hedef: Proje, bölgeyi sürdürülebilir turizm, kültürel mirasın tanıtımı, kaliteli gıda ürünlerinin pazarlamasının geliştirilmesi ve bölgenin mevcut kaynaklarının sürdürülebilir şekilde kullanımı aracılığıyla bölgeyi kalkındırmayı amaçlamaktadır.</p> <p>Özel hedef: agro-turizm girişimleri, turizm ve eğlence faaliyetleri, eğitim hizmetleri, yerel ürünlerin pazarlama hizmetleri (gastronomi: şarap, zeytinyağı, avcılık, mikoloji, ekoloji, vb.), tamamlayıcı turist aktiviteleri (araç kiralama, yürüyüşler, binicilik, vb.) ve çiftlikte sosyal aktivitelerin uygulanmasını teşvik etmektir.</p> <p>Avcılık, kırsal turizm ve ekoturizm gibi bazı faaliyetlerin uyumluluğu çözülmesi gereken bir soru olarak kalmıştır. Ayrıca tüm bu faaliyetlerin yerel arazi ve toprak kullanımı ile uyumluluğu daha detaylı çalışılmalıdır.</p>
Stratejiler:	
Kapsamlı Turizm Geliştirme Planı:	

Aşama1: Entreparkes bölgesindeki turizm potansiyelinin çalışması ve tespiti

Aşama 2: Turizm Üretim, Tanıtım ve Pazarlama Planı. Pilot ürün tasarımı, uzman tur operatörleri ile toplantılar, benzer ürünlerin kıyaslanması; ticaret fuarları, çalıştaylar, tanıtım etkinlikleri, ticari etkinlikler ve yerel profesyonellerin eğitilmesinin işleyiş planını bu plan içerisinde yer almaktadır.

Özellikle, ağır Montes Norte bölgesi peynir üretimi ile ilgili Carpequania agro-turizmini çiftlik hayvanı, peynir ve altı turist bölgesi ile bütünleştirerek tanıtımına dâhildir. Yukarı Mancha Guadiana bölgesi de Biorad ırmak alanlarının geliştirilmesi ağına dâhildir.

İki Ulusal Park ve bir Tabiat Parkı etrafındaki durum ise, bölgenin sürdürülebilir turizm ile ilgili kurum imajını geliştirmek adına çevre halkının ve turizm şirketlerinin gelişimi için bazı kamu yardımlarını içermektedir.

Direkt ve dolaylı faydalananlar:

Direkt: Bölgenin iş adamları ve girişimcileri

Dolaylı: 32 belediyedeki 100,000 bölge sakini.

Ulaşılan sonuçlar:

Bölgenin turizm kaynaklarının dökümü

- Bölgenin sürdürülebilir turizm planının temellerinin atılması
- Bölgenin başlıca kavramsallaştırılmış ve tasarlanmış turizm ürünleri

Yerel personelin pazarlama alanında ve rehberli gruplar konusunda eğitilmesi

- Tasarlanmış ve piyasaya getirilmiş bir kurum imajı ve düzenlenmiş Entreparkes bölgesi
- Turist bilgi ve rezervasyon sisteminin tasarlanması

Ürünlerin yaratılması ve pazarlaması için yasal çerçeve içerisinde hedef belirlenmesi

Bölge için bir kalkınma ve pazarlama planının oluşturulması ve tüm yerel yetkililer ve sosyal temsilcilerle anlaşılması

Birçok yerel turizm üreticilerinin ulusal piyasada satış yapabilmeleri için örgütlenmeye ihtiyacı olduklarının hissettirilmesi

Birçok yerel turizm üreticilerinin sürdürülebilir önlemler doğrultusunda işbirliği yapmaya ve çevresel pazarlamaya ihtiyacı olduklarının hissettirilmesi

Katılan yetkililer:

Shire bölgesindeki 32 belediyenin yerel üyeleri

"Entreparkes" Kamu Hizmetleri

Castilla-La Mancha Komitesi

Ciudad Real Vilayet Hükümeti

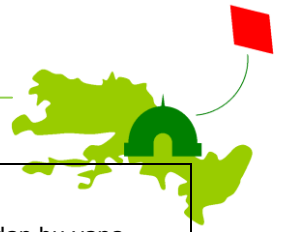
Kırsal ve Deniz Ortamı Bakanlığı

Çıkarılan dersler:

Öğrenim sürecinin uzatılması gereklidir.

Turizm piyasası tanıtım faaliyetlerinde devamlılığın sağlanması gereklidir.

Elverişli Entreparkes hedef modelinin doğa, kültürel ve kırsal alanlardaki etkisi çok yüksek olmuştur. Fakat devamlılık için

strateji eksikliği vardır.

Bölgedeki yeni kamu fonları ve teşvik şeması turizmi içermemektedir ve aynı zamanda bölgede 2003 yılından bu yana geliştirilen turizmin canlandırılması ile ilgili çalışmalarla hiçbir ilgisi bulunmamaktadır.

Farklı kamu birimleri tarafından geliştirilen turizm tanıtım çalışmalarının koordine edilmesi gereklidir: Ciudad Real Kasabası, Ciudad Real İli, Don Kışot Rotası (Özerk Bölge Castilla-La Mancha), Mancomunidad Tierra de Caballeros, Ulusal Parklar ve Tabiat Parkı, Entreparques. Şu anda bu koordinasyon mevcut değildir.

Yerel rezervasyon merkezi ile devam etmek ve bunu gerçek bir turizm gelir kaynağı haline getirmek gereklidir.

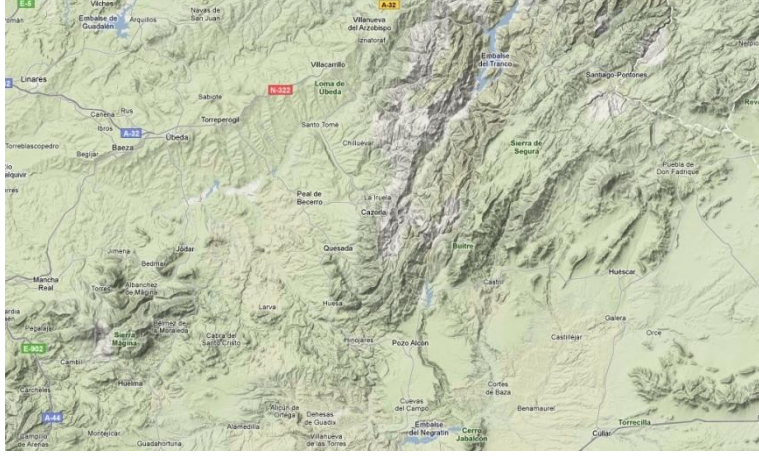
Aynı zamanda yerel turizm ürünleri için üretim, tanıtım ve para yatırılması konularındaki yeni iletişim teknolojilerine yerel üretici ve girişimcilerin daha detaylı dâhil edilmesi gereklidir.

Çeşitli bölgeler arasında tarım, turizm ve doğa konularında örgütlenme ve ağ oluşturulmasının, deneyimlerin ve yönetim bilgi birikiminin paylaşılması açısından çok etkili olduğu kanıtlanmıştır. Fakat aynı verim turizm tanıtımı, para yatırılması ve satışında gözlemlenmemiştir.

Başarı için temel faktör, turizm tanıtımı ve iletişimde ortak kamu ve özel faaliyetlerin geliştirilmesinin avantajları için yerel üreticilerin piyasa giriş faaliyetleri ve fırsatları hakkında her zaman bilgilendirilmeleri.

Oluşturulan yapıların ekonomik ve kurumsal sürdürülebilirlikleri başarı için temel bir unsurdur.

Cazorla Tabiat Parkı Sürdürülebilir Kalkınma Planı, Segura and las Villas			
1. TANIMLAMA			
Bölge:	Cazorla Tabiat Parkı, Segura ve Las Villas (Jaén, Andalucía)		
Konum			
Faaliyet alanı	3 bölge ve 23 kasaba	Yüzey alanı:	2.099 km ²
İletişim	"Sierra de Cazorla" Kırsal Kalkınma Derneği		
Faaliyet sektörü	Tarım (zeytin), Çiftçilik (Et ve sütü koyun ürünleri), Turizm		
Adres	ADR Cazorla Calle de Nava, 20 23460 Peal De Becerro (Jaén). Spain.		
E-mail	www.comarcasierracazorla.es	Web	ceder@comarcasierracazorla.com
2. EYLEM TANIMI			
Başlangıç durumu:	<p>Bölgedeki, sosyoekonomik kalkınma için teşvik faaliyetleri 1986 Şubatı'nda Tabiat Parkı olarak ilan edildiğinde başlamıştır. 80'li yılların sonunda Park Eylem Planı'nın hedeflerini gerçekleştirme yetkisi ile bir ofis oluşturulmuştur.</p> <p>Bu andan itibaren, düzenli istihdam yaratımı ve genç ve kalifiye nüfusun iç göçü için işbirliği yapabilecek tanıtım projelerini desteklemek amacı ile teknik ve finansal yollar oluşturulmuştur. Resmi belgelerde eko-kalkınmaya bağlı felsefi fikirlerin altı çizilmişse de, pratikte uygulanan yeni bir destek kültürü olmuştur. Çok yüksek miktarda yatırım çalışmaları yapılmış ve genel olarak girişimcilik özelliği bulunmayan nüfusun ilgisini çekecek yüksek sayıda gösterim faaliyeti gerçekleştirilmiştir.</p> <p>90'lı yılların başında, Park yerel turizmcilerin ve yetkililerin bıktığı ve hayal kırıklığına uğradığı birçok başarısız girişimden dolayı sıkıntı çekmiştir. Şu ana kadar, kırsal turizmde günümüzdeki</p>		

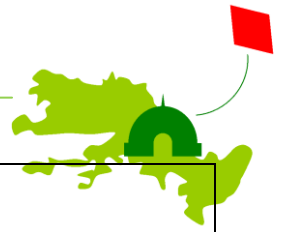

	<p>ulusal eğilim gibi, turizm uğraşındaki sonuçlar tüm bu çalışmalardan sonra tatmin edici değildir.</p> <p>Bu yıllarda, zeytinyağı ve turizm sektörleri yerel işadamları tarafından başlıca ilgi çeken sektörler olmakla beraber, her iki sektörde de gerçekleşen yatırımın üçüncü kısmını oluşturmaktadırlar.</p>
Gerekçe:	<p>Tabiat Parkı İber Yarımadası'ndaki en önemli iki ırmağın doğduğu yerde bulunmaktadır (Guadalquivir ve Segura ırmakları). Buradaki dağlar fauna ve flora bakımından çok zenginlerdir.</p> <p>Bölgenin başlıca gelir kaynağı, mükemmel kalitedeki zeytinyağı dışında, kerestecilikdir. Özellikle bölgeye özgü türün bulunduğu Sierra de Segura'da koyun da çok önemli yere sahiptir.</p> <p>Plan, Avrupa Birliği'nin kırsal alanlar kalkınma stratejilerinde başlıca cazibe noktası olan korunmuş tabiat alanlarına değer vermesi ve kırsal alanın potansiyellerinin kullanımına dayalı yeni üretken çeşitlendirmelerin aranması ihtiyacı kapsamında yer almaktadır.</p> <p>Park aynı zamanda imajını ekoturizm bölgesi olarak geliştirmelidir. Bu zamana kadar, bir günlük geziler kısa süreli konaklamalarla yakından ilgili olarak aktif turizm ve eğlence amaçlı kullanılmıştır. 4x4 ve bahçe sürüşlerine bazı açık yollarda izin verilmesi, ekoturizmin imajının kaybolmasına neden olmaktadır.</p>
Proje tanımı:	<p>Sürdürülebilir Kalkınma Planı, aynı yaklaşım altında birleşen gelenekçi, ekonomik ve sosyal amaçlar denkleminin çözülmesinde bir araç görevi oluşturmaktadır. Temel fikir, dahil olan nüfusun yaşam koşulları ve kalitesini geliştirme kapasitesine sahip üzerine anlaşılmış bir stratejiyi tanımlamaktır.</p> <p>İstatistiki verilerin, yararlanılan kaynakların ve ilk elden bilgi sağlayabilecek tüm kamu ve özel kişilerle yapılan görüşmelerin özetini de içeren bir bölgesel tespit Plandan önce yapılmıştır. Aynı zamanda bir SWOT analizi ve sorunlar ağacı çalışması da yürütülmüştür.</p> <p>Devam eden eylem, bölgede çalışan insanların davet edildiği "Stratejik katılım Çalıştayları" olmuştur. Bu, mevcut problemlerin belirlenmesi ve olası çözümlerin araştırılması ile ilgili bir eyleme dönüşmüştür.</p>
Süreç:	Yedi yıl 2003-2010.
Hedefler:	<ul style="list-style-type: none"> • Doğal mirasın değerlendirilmesi • Kültürel mirasın değerlendirilmesi • Üretken yerel sistemin cesaretlendirilmesi • İnsan kaynaklarının ve araştırma geliştirme tanıtımlarının eğitilmesi • Temel araçların ve altyapının geliştirilmesi • Kurumsal kalkınma yönetiminin geliştirilmesi • Dinamizasyon ve sosyal katılımın cesaretlendirilmesi
Stratejiler:	
	1. Doğal mirasın değerlendirilmesi:

- Doğal kaynakların değerlendirilmesi ve korunması ile ilgili programlar
- 2. Kültürel mirasın değerlendirilmesi
  - Kültürel mirasın dökümü, kataloglanması ve ilgili bilgi birikiminin genişletilmesi için önlemler
  - Kültürel mirasın kullanımı ve yönetimi ile ilgili önlemler
- 3. Üretken yerel sistemin cesaretlendirilmesi
  - Dönüştürme ve Çeşitlendirme faaliyetleri
  - Ticarileşme ve yerel ürünlerin kalitesi ile ilgili önlemler
  - Üretim iş yönetimini geliştirmek için önlemler: İyi Uygulamalar Rehberi
  - Üretim için bölgesel hizmet imkânlarını geliştirmek adına önlemler
- 4. İnsan kaynaklarının ve araştırma geliştirme tanıtımlarının eğitilmesi
  - Ekolojik tarım ve çiftçilikte. Balık havuzları, bahçe yönetimi, kırsal turizm ve el sanatları ile ilgili kurslar
  - Zeytinyağı ürünlerinin kullanımında yeni yolların araştırıp geliştirilmesi için destek verilmesi
- 5. Temel araçların ve altyapının geliştirilmesi
  - Yol altyapıları
  - Enerji altyapıları
  - Çevresel altyapılar
  - Kamu araçları: kırsal yol ağı ve korunan tabiat bölgesi içindeki patikalar
  - Araçlar ve sosyal hizmetler: Üçüncü Çağ, Sosyal Turizm Hizmeti ve Merkezi olarak
- 6. Kurumsal kalkınma yönetiminin geliştirilmesi
  - Turizm faaliyetleri sunacak sürdürülebilir bir düzenleme oluşturmak için belediyelerle anlaşma
  - Bölgenin sosyoekonomik etki alanındaki belediyeler arasındaki kurumsal işbirliği anlaşmalarının tanıtımı
  - Ajanda 21 programı ve çevresel sürdürülebilirlik programı olan "City 21" programından faydalanma ve tanıtımı
- 7. Dinamizasyon ve sosyal katılımın cesaretlendirilmesi
  - Girişimcili kültürünü teşvik edecek eylemler
  - Birleşmeyi ve sosyal katılımı teşvik edecek eylemlerin tanıtımı
  - Kamu ve özel sektör işbirliğinin kolaylaştırarak eylemler
  - Bölgesel ortak bir kimliğin yaratılması için eylemler (görsel-işitsel araçların hazırlanması ve tanıtılması)
  - Kadınların sosyoekonomik alana entegrasyonunu geliştirecek eylemler

Direkt ve dolaylı faydalananlar:	Direkt: İşadamları, tarımsal hizmetler ve turizm sektörü Dolaylı: Yaklaşık 100.000 oturanın bulunduğu 3 bölge ve 23 kasaba
Ulaşılan sonuçlar:	

Sürdürülebilir Kalkınma Planı'nın 150'den fazla önemi gerçekleştirildi.

İstihdamı ve üretim yönetimini destekleyenlerin, balıkçılık faaliyetlerinin etkisinin, tesislerin güçlendirilmesi ve uygun çiftçilik faaliyetlerinin yürütülmesinin, bal sanayisinin ve güzel kokulu ve ilaç yapımında kullanılan bitki sanayisinin ana hatları belirlenmelidir.

Sürdürülebilir Kalkınma ödülü Ekolojik Zeytin "Ecoliva" organizasyonuna verilmiştir. Ödül, ekolojik tarım, çalışan bilinci ve bölge ekonomisi için çok önemli olan zeytinliklerde bu tarz uygulamaların yapılmasının önemini göstermiştir.

Dinlenme ve yemek salonlarının bulunduğu "La Peña del Olivar"ın tekrardan yapılması, tabiat alanı ve botanik seyahat programı, beş turistik tesisin tekrardan modellenmesi ve Sierra de Segura'daki orman yollarının geliştirilmesi

Çevresel eğitimler yapılmıştır.

Finansal profil:	Avrupa Topluluğu Kırsal Kalkınma finansal kaynakları, Endülüs Özerk Bölgesi, Belediyeler, İlçe meclisleri ve Kırsal Kalkınma Grupları
Sürdürülebilirlik: Sosyal, Çevresel and Ekonomik	<ul style="list-style-type: none"> - Park ve etki alanı içerisindeki sürdürülebilir kalkınma girişimleri için bir Yıllık Ödül - Sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin teşviki için yetki izin prosedürlerinin ve işlem süreçlerin sadeleştirilmesi - Bölgede bir Kırsal Kalkınma Girişimleri İyi Uygulamaları Rehberi hazırlanması - Ajanda 21 ve "City 21" programlarından faydalanma ve tanıtımları - Kadınların sosyoekonomik alana entegrasyonunu kolaylaştıracak eylemlerin başlatılması
Katılan yetkililer:	23 belediye, Endülüs Bölgesi Turizm yetkilileri, Turizm, Ticaret ve Spor Konseyi, Jaen Turizm Kurulu ve 3 Kırsal Kalkınma Grubu

Çıkarılan dersler:

Birçok başarılı uygulamalar olmasına rağmen turizm kalkınması için oldukça hırslı olan hedeflere ulaşamamıştır. Başarısızlıktaki temel unsur, birçok stratejik ve işleyiş planlarının sorumluları arasındaki koordinasyon eksikliği olmuştur.

Bölgedeki farklı planları daha iyi koordine etmek kesinlikle gereklidir.

Parkın daha güçlü ekoturizm imajı oluşmasını sağlayan birçok farklı imkânlarından kazanç sağlamak kesinlikle gereklidir.

Binaların fazlalığı konusunda dikkatli olmak gereklidir.

Zeytinle ilgili faaliyetler ve turizm faaliyetleri arasında daha çok ilişki olmalıdır. Agro-turizm bölgede çok zayıftır.

Aynı zamanda yerel turizm ürünleri için üretim, tanıtım ve para yatırılması konularındaki yeni iletişim teknolojilerine yerel üretici ve girişimcilerin daha detaylı dâhil edilmesi gereklidir.

Çeşitli bölgeler arasında tarım, turizm ve doğa konularında örgütlenme ve ağ oluşturulmasının, deneyimlerin ve yönetim bilgi birikiminin paylaşılması açısından çok etkili olduğu kanıtlanmıştır. Fakat aynı verim turizm tanıtımı, para yatırılması ve satışında gözlemlenmemiştir.

Başarı için temel faktör, turizm tanıtımı ve iletişimde ortak kamu ve özel faaliyetlerin geliştirilmesinin avantajları için yerel

üreticilerin piyasa giriş faaliyetleri ve fırsatları hakkında her zaman bilgilendirilmeleri.

Oluşturulan yapıların ekonomik ve kurumsal sürdürülebilirlikleri başarı için temel bir unsurdur.

4.3.3.2. SWOT Analizi

Bu kısım başarılı uygulama olarak seçilen üç İspanyol projesinin SWOT yöntemi ile analiz edilmesini hedeflemektedir. İyi uygulamalar olmalarına rağmen, her birinde genel olarak sosyal konularla ilgili geliştirilmesi gereken unsurlar mevcuttur.

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<p>Çevre halkını ekonomik yapıya dâhil etmek için girişim potansiyeli ile ilgili güçlü kaygıları mevcuttur</p> <p>Her projede yer alan sürdürülebilir hedeflere ulaşılmasına yardım eden belirli sürdürülebilir ölçütler altında projelerin geliştirilmesi</p> <p>Çevre halkına odaklı kalkınmanın sensibilizasyonu ile ilgili güçlü kaygılar mevcuttur.</p> <p>Her projede başlıca yön verici olarak sürdürülebilir kalkınma ilgili bazı belgeler kullanılmıştır (genellikle çevresel sürdürülebilirlik).</p> <p>Her projede yerel, bölgesel ve ulusal yetkililerin katılımı mevcuttur.</p>	<p>Proje yerel şirketlerin bağlılığını göstermemektedir. Kalkınma projeleri için gösterilen devamlılık mevcut değildir.</p> <p>Proje planlamalarında cinsiyet perspektifleri görülmemektedir.</p> <p>Kadın ve erkek için ekonomik faydalar açıkça belirtilmemektedir.</p> <p>Projelerden birinde "kadın konusu" dâhil olmasına rağmen; hiçbiri <i>Kalkınma içinde Cinsiyet (WIDE)</i> programına sahip değildir. Bu eksiklik sonucunda, projeler kırsal alanda öncelikler belirlemek için cinsiyet ölçütlerini kullanmamaktadırlar.</p> <p>Projelerden uygun şekilde faydalanılmamıştır ve zaman içindeki devamlılığı yeterli olmamıştır.</p> <p>Projeler coğrafi olarak bağımsızdır ve bölgedeki diğer kalkınma faaliyetleri ile bağlantısı neredeyse yoktur.</p> <p>Projelerin turizm kalkınma modelleri konusunda detayları tanımları yoktur.</p> <p>Agro-turizm ile ilgili projelerde, cinsiyet perspektifi, toprak planlaması ve agro-turizm arasında bir bağlantı yoktur.</p>
Fırsatlar	Tehditler
<p>Kırsal turizm, tamamlayıcı aktivitelerin geliştirilmesi ile çevre halkının ekonomik kazancını arttıran bir yol olarak bilinmektedir.</p> <p>Agro-turizm, insanların şehirlere göç etmesinin ve kırsal bölgedeki kadına karşı yapılan ayrımcılığın durdurulması için önemli bir yol olarak görülmektedir.</p> <p>Ekoturizm, kırsal turizm ve agro-turizm için hali hazırda uluslar arası bir piyasa talebi bulunmaktadır.</p>	<p>Uluslararası krizler genel olarak turizm akışını azaltmaktadır.</p> <p>Kırsal turizmin dağılım yapısı hala zayıftır.</p>